

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเสรีภาพในการสื่อสารและการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์
ชื่อผู้เขียน	สุพัตรา พวงสนิท
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรชัย เลื่อนฉวี
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงปัญหาการละเมิดสิทธิเสรีภาพในการสื่อสารและการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญได้ให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพดังกล่าวที่ดำเนินการผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ ด้วย ประกอบกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีความทันสมัย และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การสื่อสารออนไลน์จึงเป็นช่องทางที่นำมาใช้ในการสื่อสารและการแสดงความคิดเห็นของประชาชนมากขึ้น เนื่องจากมีความรวดเร็ว สะดวกสบาย เป็นเสมือนพื้นที่สาธารณะที่สามารถแสดงออกทางความคิดได้อย่างเสรี โดยเฉพาะในประเด็นที่มีความสำคัญหรือได้รับความสนใจในสังคม เช่น ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง เป็นต้น อย่างไรก็ตามจากความทันสมัยของเทคโนโลยี แม้จะมีประโยชน์ทำให้ประชาชนสามารถสื่อสารถึงกันได้อย่างเสรี แต่ในขณะเดียวกันเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือสื่อออนไลน์ ก็เป็นดาบสองคมที่อาจกลายเป็นเครื่องมือที่สร้างความไม่สงบเรียบร้อยให้เกิดขึ้นในสังคมได้ หากมีการใช้ในทางที่ผิด โดยเฉพาะในสังคมที่มีความแตกแยกทางความคิด ไม่ว่าจะเป็นในช่วงเวลาปกติหรือในช่วงสถานการณ์พิเศษที่รัฐประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงเพื่อควบคุมปัญหาความขัดแย้งในสังคม โดยที่เรื่องของการสื่อสารและแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อออนไลน์นั้นสามารถมีอิทธิพลต่อประชาชนส่วนมากในสังคมได้อย่างเป็นวงกว้างและรวดเร็ว รัฐจึงได้มีการตรากฎหมายเพื่อควบคุมและป้องกันปัญหาดังกล่าว รวมถึงมีบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจอรัฐในการดำเนินการอันมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพในการสื่อสารและการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อออนไลน์ของประชาชน

จากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยได้มีการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมปัญหาที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์หรือการสื่อสารออนไลน์โดยตรง คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ซึ่งมีบทบัญญัติที่ให้อำนาจอรัฐในการใช้ดุลพินิจที่มีผลในการลดละสิทธิเสรีภาพในการสื่อสารและการแสดงความคิดเห็นของประชาชน

โดยเฉพาะในมาตรา 14 กรณีการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน และมาตรา 20 กรณีการใช้อำนาจรัฐในการปิดกั้นการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ปิดกั้นการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และการแสดงความคิดเห็นของประชาชนผ่านสื่อออนไลน์ โดยการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลาง จนกระทบต่อสิทธิเสรีภาพในการสื่อสารและการแสดงความคิดเห็นของประชาชน นอกจากนี้ในช่วงสถานการณ์ที่รัฐประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงเพื่อควบคุมความขัดแย้งทางการเมือง เช่น พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2457 พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 ซึ่งกฎหมายเหล่านี้ ล้วนแต่เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจรัฐในการดำเนินการควบคุมการสื่อสารและการแสดงความคิดเห็นของประชาชนได้โดยชอบ ด้วยการกล่าวอ้างเหตุผลด้านความมั่นคง ซึ่งเป็นข้อยกเว้นประการหนึ่งที่รัฐสามารถตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้ แต่การให้อำนาจรัฐดังกล่าวก็ย่อมส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สืบเนื่องไปถึงปัญหาการใช้อำนาจรัฐในการตรวจสอบข้อมูลการสื่อสารส่วนบุคคล อันเป็นการละเมิดสิทธิในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดให้สามารถดำเนินการดังกล่าวได้ รวมไปถึงปัญหาทางกฎหมายในการปกป้องสิทธิและการฟ้องคดีอันเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเสรีภาพในการสื่อสารและการแสดงความคิดเห็นของประชาชน ที่ยังขาดความเป็นรูปธรรมโดยเฉพาะในเรื่องขององค์กรที่ทำหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเกี่ยวกับเรื่องสื่อออนไลน์โดยตรง และการใช้สิทธิทางศาลในการปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงขอเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ให้มีความชัดเจนในบทบัญญัติที่ให้อำนาจรัฐในการใช้ดุลพินิจที่มีผลต่อการละเมิดสิทธิเสรีภาพในการสื่อสารและการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อออนไลน์ของประชาชน และควรมีการแก้ไข หรือยกเลิกบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทยที่มีผลในการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้สอดคล้องกับหลักสากลในการป้องกันสิทธิมนุษยชน รวมไปถึงเสนอให้มีการบัญญัติกฎหมายเฉพาะมาบังคับใช้ในการคุ้มครองข้อมูลการสื่อสารส่วนบุคคลที่สื่อสารและแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อออนไลน์ให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยกำหนดขอบเขตข้อมูลที่รัฐสามารถตรวจสอบได้ พร้อมทั้งจัดตั้งองค์กรอิสระซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการใช้สิทธิผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อให้การปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

Thesis Title	Legal problems concerning the violation of the freedom of communication and political opinions through online media
Author:	Supattra Puaksanit
Thesis Advisor	Asst.Prof. Dr. Pornchai Luerushavee
Department	Law
Academic Year	2556

ABSTRACT

This thesis is conducted on the aim to investigate the legal issues regarding violations of rights to communicate and express political opinions through online media as the constitution also intends to protect civil liberties in such action which is carried through online communication channels. With the advancement and consistent development in technology, people employ online channels for communicating and expressing opinions since they are fast, convenient, and like a public place for freely voicing. Online channels are used particularly with important or interesting issues that people pay attention on, e.g. political conflicts, etc. However, despite the technological advancement and development that benefit community at large on the free communication, the Internet or online media, by the way, is a double-edged sword that may become a tool to create unrest in the society if used in the wrong way, especially in a society with a cleavage of opinion whether it is during normal period, or during special circumstances in which the state adopts law related to stability to control conflicts in society. Communication and expression on political opinions through online media can be very widely influential on most people in no time; as a result, the state has enacted laws to control and prevent such tendency, additionally, 4 provisions of laws authorize state to react to an impact on freedom of communication and public comment through online media.

The study reveals that, Thailand has direct law enforcement to control problems caused by the use of computer technology or online communication that is the Computer Crime Act B.E. 2550 which contains provisions that give state the legal discretion power about the deprivation of rights of freedom of communication and expression, especially, in Section 14, the input of false data to the computer in ways that could destroy the country's security, or cause

public panic, and in Section 20, the use of state power to block access to the Internet, information, and the public opinion through online media by using computer as a medium that could result in the violations of people's rights to freely communicate and express opinion, moreover, in case during the period when the state adopts laws on political stability control, e.g. the Martial Law Act. Emergency Decree on Public Administration in Emergency Situation, B.E. 2548, and Internal Security Act B.E. 2551 authorize the state to lawfully control public communication and expression of opinions by invoking national security reasons which is an exception for the state to restrict the rights of citizens; nevertheless, giving such power to state is inevitably vulnerable to violation of freedom of citizens. Additionally, problems caused by the state using power to monitor personal communication, while this action is lawfully a violation of right. Currently, Thailand does not have such laws to let the actions performed. Moreover, the rights protection and lawsuits towards violations of rights to communicate and express political opinions through online media are still too abstract especially the matter of organization directly serving to protect the rights of people in online media and the exercise of the court to protect the rights and freedoms of people.

This thesis strongly recommends that the Computer Crime Act B.E. 2550 should be amended for having a clearer provision that empowers state in legal discretion power about the deprivation of rights to freely communicate and express through online media. It is also suggested that provisions of laws on the country's security that could result in violation of the freedom of people should be amended or cancelled. Additionally, the legislation for reinforcing the concrete protection of personal communication and expression through online medium should be proposed by determining the extent to which the state can monitor or examine, as well as establishing an independent body which has authority to protect civil liberty to employ online media as to protect the rights of citizens in conformity with the intent of the constitution.